

GHIDUL SOLICITANTULUI

Program de investiții pentru înființarea stânelor montane

Cuprins

Capitolul 1 PREVEDERI GENERALE	3
1.1 Termeni și definiții	6
Capitolul 2 PREZENTAREA PROGRAMULUI	11
2.1 Categoriile de solicitanți eligibili.....	11
2.2 Condiții obligatorii pentru acordarea ajutorului de stat prin Program	12
2.2.1 În etapa de evaluare și contractare	12
2.2.2 În etapa de implementare a investiției	15
2.2.3 În etapa de monitorizare a investiției.....	18
2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile	18
2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile	21
Capitolul 3 ACCESAREA AJUTORULUI DE STAT ACORDAT PRIN PROGRAM PENTRU INVESTIȚII ÎN ÎNFIINȚAREA DE STÂNE MONTANE	23
3.1 Completarea cererii de finanțare	23
3.2 Depunerea cererii de finanțare.....	26
3.2.1. Depunere dosarului cererii de finanțare on - line	27
3.2.2. Depunerea documentelor în format fizic	28
3.2.3. Evaluarea dosarului cererii de finanțare	29
3.3 SEMNAREA ȘI DERULAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE	31
3.3.1 DURATA DE VALABILITATE ȘI DURATA DE MONITORIZARE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE.....	33
3.3.2 MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE	35
3.3.3 ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE	35
3.3.4 Soluționarea litigiilor	37
3.3.5 Achizițiile	37
3.2.6 Rambursarea cheltuielilor eligibile	37
Capitolul 4. INFORMAȚII UTILE	40

**GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
„Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane”**

Ghidul solicitantului este un material de informare a potențialilor beneficiari ai schemei de ajutor de stat privind **Programul de investiții pentru înființarea stânelor montane**, numit în continuare **Program** și constituie un suport informativ pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale schemei de ajutor de stat.

*Prin prezentul Ghid sunt prezentate condițiile de eligibilitate, cheltuielile eligibile, modul de acordare a finanțării prin **Program**, valoarea ajutorului de stat pentru anul 2022, precum și modalitățile de verificare și control ale schemei de ajutor.*

Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și comunitare.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile privind pregătirea, întocmirea, depunerea, aprobarea și derularea proiectului de investiții.

De asemenea, precizează tipul de investiție pentru care se acordă ajutorul de stat, documentele pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de finanțare, al Contractului de finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul solicitantului poate suferi rectificări generate de modificările legislative naționale și comunitare sau procedurale. Varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.azm.gov.ro, secțiunea Programe de investiții.

ATENȚIE!

Pentru a obține informațiile cu privire la Program, vă rugăm să consultați și paginile de internet www.azm.gov.ro și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre Program ne puteți contacta și prin telefon sau prin e-mail. Datele de contact ale Oficiilor de dezvoltare montană, Centrelor de dezvoltare montană și al Sediului central al Agenției Naționale a Zonei Montane sunt disponibile pe pagina de internet www.azm.gov.ro și la finalul Ghidului solicitantului.

Capitolul 1 PREVEDERI GENERALE

Utilizarea/prelucrarea datelor cu caracter personal

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), solicitanții vor cuprinde în cererea de finanțare, secțiunea E "Declarația pe propria răspundere a solicitantului", acceptul pentru utilizarea datelor cu caracter personal.

Obiectivul Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane, denumit în continuare **Program**, este valorificarea superioară a produselor montane, dezvoltarea zonei montane, limitarea declinului sectorului de producție primară în scopul asigurării consumului intern, menținerea și crearea de noi locuri de muncă, cu accent deosebit pe stoparea depopulării zonei montane.

Programul sprijină realizarea de investiții în înființarea de stâne în zona montană în vederea prelucrării laptelui și obținerii produselor derivate din acesta într-un spațiu amenajat corespunzător, adăposturi pentru animale și pentru crescătorii de animale și se încadrează în dispozițiile prevăzute în Legea nr. 332/2018 cu modificările ulterioare și în Hotărârea de guvern nr.1239/2022.

Prin **prelucrarea laptelui** în cadrul stânei montane se pot obține și valorifica superior următoarele tipuri de produse: lapte, lapte complet netratat, și laptele parțial sau integral degresat; smântână; lapte acru, lapte și smântână covășite, iaurt, chefir și alte sortimente de lapte și smântână fermentate sau acrite; zerul; produsele pe bază de componente naturale ale laptelui, nedenumite și necuprinse în altă parte; untul și alte grăsimi provenind din lapte, cremă din lapte tartinabilă; brânză și caș.

Autoritatea responsabilă cu administrarea **Programului** este Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Agenția Națională a Zonei Montane.

Programul este o schemă de ajutor de stat care se aplică în baza Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014 - 2020, cu modificările și completările ulterioare, denumite în continuare Orientările Uniunii Europene.

Programul aplică prevederile părții a-II-a, Capitolul 1, secțiunea 1.1.1.4 Ajutoare pentru investiții în legătură cu prelucrarea și comercializarea de produse agricole din Orientările Uniunii Europene.

Prevederile **Programului** sunt conforme cu Decizia Comisiei Europene nr. C(2020) 9360 final, care prelungește Decizia Comisiei Europene nr. C(2020) 3339 final, aferentă schemei SA 54676(2019/N).

Sumele necesare schemei de ajutor se asigură de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, instituție ce va repartiza creditele bugetare cu această destinație Agenției Naționale a Zonei Montane, în calitate de autoritate de implementare a Programului.

Resursele financiare necesare aplicării schemei de ajutor se asigură din bugetul de stat în limita prevederilor bugetare aprobate cu această destinație Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe perioada de derulare a schemei, de la capitolul 83.01 "Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare", articolul 40.15 "Sprijinirea producătorilor agricoli".

Programul se implementează în Zona montană, așa cum este definită conform Ordinului comun nr. 97/1332/2019, al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană, unități administrativ-teritoriale menționate în Anexa nr. 2 la Ordin, în conformitate cu prevederile art.3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 332/2018, cu modificările ulterioare. Lista UAT din zonele montane este disponibilă pe pagina de internet ANZM, www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de Investiții.

Beneficiarii Programului sunt **crescătorii de animale** care desfășoară activitatea în zona montană și realizează investiția finanțată prin Program în zona montană, conform prevederilor art. 1 și art. 3, lit. c) din Legea nr. 332/2018 cu modificările ulterioare și ale Hotărârii de guvern nr.1239/2022.

ATENȚIE!

În conformitate cu prevederile Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020 și a art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, cu modificările ulterioare, **nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul Programului**, obținând astfel unele avantaje, contrar obiectivelor legislației comunitare și naționale în vigoare.

Fiecare proiect prin care se solicită finanțare prin **Program**, este verificat în ceea ce privește eventuala creare de condiții artificiale, în fiecare din etapele procedurale pe care le va parcurge acesta.

Dacă pe parcursul oricărei dintre aceste etape procedurale, se identifică crearea de condiții artificiale, se vor aplica măsurile și corecțiile financiare corespunzătoare (respingere Cerere de finanțare/ recuperare debit total/ debit parțial, după caz).

Prin "condiții artificiale" se înțeleg acele condiții create în mod voluntar de către solicitant, în scopul obținerii unui avantaj necuvenit oferit prin Program, cum ar fi:

- a. crearea de condiții artificiale în vederea încadrării solicitantului în categoriile de solicitanți eligibili și/sau a îndeplinirii unei/unor condiții de eligibilitate specifice Programului;

- b. crearea de condiții artificiale prin existența unui beneficiar formal (solicitantul/beneficiarul direct de fonduri) și a unui beneficiar real, (indirect) al finanțării, ca persoane fizice și/sau juridice distincte sau identice, potrivit art. 4 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 129/2019.

Nu se consideră condiții artificiale situațiile în care se realizează identificarea în documentația prezentată a unor erori materiale sau a corecturilor acestora, deficiențe care, pe parcursul verificărilor efectuate și a clarificărilor transmise de solicitanți cu ocazia solicitării informațiilor suplimentare nu sunt dovedite că au scop ilicit.

ATENȚIE!

Vă recomandăm să consultați instrucțiunile privind evitarea creării de condiții artificiale pentru accesarea **Programului**, de pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro, în secțiunea Programe de investiții

Ghidul solicitantului este aprobat prin Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și publicat pe pagina de internet www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de Investiții.

Sesiunea de depunere a cererilor de finanțare se deschide în termen de maximum 10 zile de la data publicării Ghidului solicitantului pentru înființarea stânelor montane.

Anunțul de deschidere a sesiunii de depunere a proiectelor va fi comunicat prin intermediul paginii de internet www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de Investiții.

Agenția Națională a Zonei Montane publică pe pagina de internet www.azm.gov.ro în secțiunea *Programe de investiții* textul integral al prezentei scheme de ajutor de stat, ghidul solicitantului, anunțul de deschidere a sesiunii de depunere a cererilor de finanțare, lista beneficiarilor, bugetul alocat, data epuizării bugetului alocat și/sau bugetul rămas neutilizat, în conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat.

În cadrul **Programului**, selecția beneficiarilor se va face în funcție de **ordinea cronologică** a depunerii Dosarelor cererilor de finanțare **eligibile**, până la epuizarea fondurilor alocate **Programului**.

Termenul până la care se pot semna Contractele de finanțare prin **Program** este 31 decembrie 2022.

Plățile aferente Programului vor fi efectuate în intervalul 1 ianuarie 2023 - 29 decembrie 2023.

Pentru încadrarea în termenul final de plată, 29 decembrie 2023, cererile de rambursare trebuie să fie aprobate până la data de 29 noiembrie 2023.

Rambursarea cheltuielilor se va efectua într-un număr de maxim 4 tranșe în perioada de implementare a proiectului, cu încadrarea în valoarea maximă a ajutorului de stat, aprobată prin contractul de finanțare.

Bugetul alocat **Programului** pentru anul 2022 este de 34 640 mii lei, echivalentul a 7 000 mii euro.

Valoarea totală maximă eligibilă a proiectului, permisă pe acest tip de investiție este de 300.000 lei, din care 50% reprezintă ajutor de stat și 50% reprezintă cofinanțarea beneficiarului. În cazul proiectelor a căror valoare totală depășește valoarea totală maximă eligibilă, diferența se suportă integral de către beneficiar.

Valoarea maximă a ajutorului de stat acordat pentru un Proiect nu va depăși 150.000 de lei și va fi de 50% din valoarea totală eligibilă a Proiectului menționată în cererea de finanțare.

Acordarea ajutorului de stat se realizează prin rambursarea a 50% din cheltuielile eligibile efectuate pentru realizarea investiției, până la valoarea maximă a ajutorului de stat, pe baza documentelor justificative prezentate de beneficiar.

Beneficiarii care au realizat investiții prin Program trebuie să desfășoare activitatea pentru care au fost finanțați pe durata perioadei de monitorizare de 2 ani de la data finalizării investiției.

1.1 Termeni și definiții

AJUTOR DE STAT - sprijin financiar acordat de către statul român unui beneficiar, în baza unor criterii de eligibilitate, pentru realizarea unei investiții prin **Program**.

ANSVSA - Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor.

ANZM - Agenția Națională a Zonei Montane, autoritate responsabilă cu administrarea Programului, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, denumit în continuare Administratorul Programului.

APM- Agenția pentru Protecția Mediului.

AUTORITATE COMPETENTĂ - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Agenția Națională a Zonei Montane, autoritate responsabilă cu administrarea Programului.

BENEFICIAR - persoană fizică autorizată/întreprindere individuală/întreprindere familială/grup de producători/cooperativă agricolă/societate cooperativă/persoană juridică care desfășoară activități în agricultură și industrie alimentară, care îndeplinește condițiile de eligibilitate impuse prin **Program** și care a încheiat un contract de finanțare cu ANZM.

CEREREA DE FINANȚARE - solicitarea completată și semnată electronic pe care solicitantul o înaintează în vederea obținerii finanțării prin **Program**.

COFINANȚAREA BENEFICIARULUI - suma de bani care reprezintă contribuția financiară obligatorie a beneficiarului și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Cofinanțarea beneficiarului trebuie să acopere diferența dintre ajutorul de stat acordat prin *Program* și valoarea totală a proiectului.

COFINANȚAREA PUBLICĂ - valoarea ajutorului de stat acordat proiectelor de investiții prin *Program*.

CRESCĂTOR DE ANIMALE DIN ZONA MONTANĂ - crescător de animale care desfășoară activitate în zona montană și îndeplinește condițiile prevăzute la Art. 4, alin. (3), lit. a) din Hotărârea de guvern nr.1239/2022.

DERULARE PROIECT - totalitatea activităților efectuate de beneficiarul *Programului* de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

DEMARAREA INVESTIȚIEI - reprezintă fie demararea lucrărilor de construcții aferente investițiilor, fie primul angajament din punct de vedere juridic de a comanda echipamente sau de a contracta servicii sau orice alt angajament care face ireversibilă investiția, luându-se în considerare situația care survine prima în ordine cronologică. Lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor/acordurilor/autorizațiilor și realizarea studiului de fezabilitate nu sunt considerate drept demarare a investiției.

DSP - Direcția de Sănătate Publică.

DSVSA - Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor.

ELIGIBILITATE - îndeplinirea de către un solicitant/beneficiar al ajutorului de stat a condițiilor și criteriilor minime, așa cum sunt prevăzute în HG nr.1239/2022 cu anexele aferente, precum și în Ghidul Solicitantului.

EVALUARE - acțiune procedurală prin care documentația depusă pentru accesarea *Programului* este analizată în vederea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate necesare pentru semnarea contractului de finanțare.

IMPLEMENTARE PROIECT - totalitatea activităților efectuate de beneficiarul *Programului*, de la semnarea contractului de finanțare până la data depunerii ultimei cereri de rambursare.

INVESTIȚIE NOUĂ - înființarea unei activități noi prin Proiect, pe codurile CAEN eligibile, care cuprinde lucrări de construcții și/sau montaj de utilaje, instalații și echipamente.

ÎNȚEPRINDERE ÎN DIFICULTATE - reprezintă o întreprindere care se află în cel puțin una dintre situațiile următoare:

a) în cazul societăților cu răspundere limitată, altele decât IMM-uri care sunt înființate de mai puțin de trei ani, în care mai mult de jumătate din capitalul lor social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație

survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății, conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul prezentei dispoziții, "societate cu răspundere limitată" se referă, în special, la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului, iar "capital social" include, acolo unde este cazul, orice capital suplimentar;

b) în cazul unei societăți în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății, altele decât IMM-uri care sunt înființate de mai puțin de trei ani, în care mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, "o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății" se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE;

c) atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi;

d) atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutor pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare;

e) în cazul unei întreprinderi care nu este un IMM, atunci când, în ultimii doi ani raportul datoriei/capitaluri proprii al întreprinderii este mai mare de 7,5 și capacitatea de acoperire a dobânzilor calculată pe baza EBITDA se situează sub 1,0;

MADR - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

PNDR 2014-2020 - documentul programatic, în sensul art. 6 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, în care sunt prevăzute măsurile și sumele alocate României din FEADR care se aprobă de Comisia Europeană prin decizie.

PERIOADA DE TRANZIȚIE LA NOUA POLITICĂ AGRICOLĂ COMUNĂ - perioada cuprinsă între PNDR 2014-2020 și anul intrării în vigoare a prevederilor viitorului Program Național Strategic.

PROCESAREA (PRELUCRAREA) PRODUSELOR AGRICOLE - operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în cadrul fermelor, care sunt necesare în vederea pregătirii unui produs animal sau vegetal pentru prima vânzare, astfel cum este prevăzută la punctul 2.4 Definiții, subpunctul (35) din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014 - 2020;

PROIECT DE INVESTIȚII/PROIECT - totalitatea documentației și a documentelor justificative necesare realizării unei investiții într-o stână montană, de la momentul depunerii cererii de finanțare și până la obținerea ultimei tranșe de plată.

REPREZENTANTUL LEGAL - persoana desemnată să reprezinte solicitantul sau beneficiarul în relația contractuală cu ANZM, conform legislației în vigoare.

SCHEMĂ DE AJUTOR DE STAT - înseamnă orice sprijin, indiferent de formă, din surse de stat, acordat de autorități publice sau de alte organisme care le administrează în numele statului.

SOLICITANT - persoană fizică autorizată/întreprindere individuală/întreprindere familială/grup de producători/cooperativă agricolă/societate cooperativă/persoană juridică care desfășoară activități în agricultură și/sau industrie alimentară, în zona montană, care solicită ajutorul de stat acordat prin **Program**.

STÂNA MONTANĂ - construcții situate în zona montană unde se realizează prelucrarea laptelui și obținerea produselor derivate din acesta, adăpostind efectivele de animale, precum și crescătorii de animale.

UAT - unitate administrativ teritorială.

VALOARE ELIGIBILĂ A PROIECTULUI - suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul Ghid și care pot fi decontate prin **Program**. Procentul privind cofinanțarea publică și a contribuției beneficiarului se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului.

VALOAREA NEELIGIBILĂ A PROIECTULUI - suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care nu sunt încadrate în lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul Ghid, cât și cheltuielile eligibile care depășesc valoarea totală maximă eligibilă prevăzută în **Program**. Valoarea neeligibilă a Proiectului nu poate fi decontată prin **Program**. Cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică. Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul proiectului și vor fi efectuate până la data ultimei cereri de rambursare.

VALOARE TOTALĂ A PROIECTULUI - suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii și/sau lucrări.

ZONA MONTANĂ - teritoriul unităților administrativ-teritoriale care îndeplinesc criteriile stabilite în Ordinul comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice nr. 97/1332/2019 privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană, unități administrativ-teritoriale menționate în Anexa nr. 2 la Ordin, în conformitate cu prevederile art.3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 332/2018, cu modificările ulterioare. Lista UAT aparținând zonei montane este disponibilă pe pagina de internet ANZM, www.azm.gov.ro, în secțiunea Programe de Investiții.

„/” - în accepțiunea acestui document, bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjuncției „sau” (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”)

pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni. În enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 din 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/oră este echivalent cu kilometri pe oră).

Capitolul 2 PREZENTAREA PROGRAMULUI

2.1 Categoriile de solicitanți eligibili

Categoriile de solicitanți eligibili ai ajutorului de stat acordat prin *Program* sunt:

- **persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale**, constituite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016;
- **grupuri de producători** înființate conform Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 338/2005, cu modificările și completările ulterioare, și Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 358/763/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice;
- **cooperative agricole** constituite în baza Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare, care deservește interesele membrilor prin investițiile prevăzute în proiect;
- **persoane juridice constituite în conformitate cu prevederile Legii nr. 1/2005** privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare;
- **persoane juridice constituite în conformitate cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990**, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ATENȚIE!

Solicitanții eligibili sunt **crescătorii de animale** care desfășoară activitate în zona montană și își propun să implementeze prin *Program* o **investiție nouă** în zona montană.

Solicitanții **nu sunt eligibili pentru** accesarea sprijinului financiar prin *Program* în cazul în care:

- au beneficiat de un ajutor ilegal anterior declarat incompatibil cu piața, printr-o decizie a Comisiei, astfel Programul nu va putea fi accesat atât timp cât ajutorul nu va fi rambursat sau plătit într-un cont cu destinație specială, reprezentând valoarea totală, penalitățile și dobânzile aferente ajutorului ilegal și incompatibil cu piața internă;
- se încadrează în categoria "întreprinderi în dificultate" în sensul celor prevăzute în Hotărârea de guvern nr.1239/2022 la art. 3 lit. d);

- se află în stare de insolvență sau faliment, în procedură de reorganizare judiciară, dizolvare, lichidare, desființare, închidere, inclusiv închidere operațională, sub administrare specială, are suspendate ori restricționate activitățile, inclusiv cele economice, se află într-o altă situație similară legal reglementată;
- fac obiectul unei proceduri legale în justiție pentru situațiile prevăzute mai sus și pentru orice altă situație similară;
- înregistrează obligații fiscale restante și alte obligații bugetare administrate de organul fiscal central, definit potrivit art.1, pct.31 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare. ANZM va solicita organului fiscal central informațiile privind obligațiile fiscale și bugetare, în formă electronică.

2.2 Condiții obligatorii pentru acordarea ajutorului de stat prin Program

2.2.1 În etapa de evaluare și contractare

Solicitanții ajutorului de stat prevăzut prin *Program* trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- să fie crescători de animale ;
- să desfășoare activitate în zona montană, inclusiv prin intermediul punctelor de lucru;
- să acceseze o singură dată pe întreaga perioadă de derulare a Programului investițiile pentru înființarea de stâne montane;
- să nu fi primit sprijin prin PNDR 2014 -2020, inclusiv pe perioada de tranziție la noua Politică Agricolă Comună, pentru aceleași cheltuieli eligibile legate de investițiile pentru înființarea de stâne montane.

Condițiile de mai sus se consideră îndeplinite prin verificarea documentelor depuse împreună cu cererea de finanțare, documente care:

a) atestă **deținerea de animale**:

- copia formularului integral al Registrului agricol emis de Primărie, din care să rezulte dreptul de folosință (proprietate/ arendă/ concesiune) al terenului și dreptul de proprietate asupra animalelor, cu ștampila primăriei și mențiunea „Conform cu originalul”;
- adeverință de la medicul veterinar de liberă practică împuternicit care specifică efectivul de animale din exploatare și document emis de către ANSVSA prin care se certifică înregistrarea exploatarei ca fiind exploatare comercială de tip A.

b) atestă **dreptul de proprietate sau dreptul de utilizare a terenului folosit pentru activitatea agricolă, situat în zona montană**:

- copia formularului integral al Registrului agricol emis de Primărie din care să rezulte dreptul de folosință (proprietate/ arendă/ concesiune) al terenului cu ștampila primăriei și mențiunea „Conform cu originalul”;
- documentul care atestă dreptul de proprietate asupra terenului agricol conform prevederilor legislației în vigoare (contract de vânzare - cumpărare autentificat de

notar, act de donație autentificat de notar, hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă cu punere în posesie, certificat de moștenitor unic autentificat de notar, precum și alte documente care demonstrează terților dreptul de proprietate conform prevederilor legislației în vigoare autentificate la notar);

sau

- tabelul centralizator cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință și perioade de arendare, emis de Primărie, semnat de persoanele autorizate conform prevederilor legislației în vigoare (care să conțină sumarul contractelor de arendare valabile la data depunerii Cererii de finanțare);

sau

- contractul de concesiune valabil la data depunerii Cererii de finanțare însoțit de adresa emisă de concedent care conține situația privind respectarea clauzelor contractuale;

sau

- contractul de comodat/ contractul de închiriere/ documentul potrivit căruia suprafața de teren a fost dată temporar în administrare/ folosință;

sau

- documentul notarial care atesta constituirea patrimoniului de afectățune.

Documentele care atestă dreptul de folosință a terenului **pe care se realizează investiția** trebuie să fie valabile cel puțin până la finalizarea perioadei de monitorizare a proiectului.

c) atestă faptul că **nu a primit sprijin prin PNDR 2014 -2020**, inclusiv pe perioada de tranziție la noua Politică Agricolă Comună, pentru aceleași cheltuieli eligibile legate de investițiile pentru înființarea de stâne montane și se obligă să **aceseze o singură dată pe întreaga perioadă de derulare a Programului** investițiile pentru înființarea de stâne montane:

Condiția este îndeplinită prin depunerea **"DECLARAȚIEI PE PROPRIA RĂSPUNDERE A SOLICITANTULUI"** care se regăsește în cererea de finanțare la secțiunea E.

d) Solicitantul trebuie să desfășoare activități clasificate în cadrul următoarelor coduri CAEN:

0141 - Creșterea bovinelor de lapte;

0145 - Creșterea ovinelor și caprinelor;

1051 - Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor.

Codul CAEN 1051 este obligatoriu pentru acest tip de investiție și trebuie însoțit de cel puțin unul din celelalte două coduri CAEN menționate mai sus.

ATENȚIE!

Pentru cooperative agricole, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, îndeplinirea condițiilor cumulative de a fi crescători de animale și de a desfășura activitate în zona montană se dovedește prin prezentarea de documente relevante de la membrii crescători de animale care desfășoară activitate în zona montană, documente prezentate la lit. a) și lit. b) de mai sus.

Pentru a accesa ajutorul de stat acordat prin **Program**, solicitanții trebuie să îndeplinească **condițiile de eligibilitate**.

Eligibilitatea Proiectului se stabilește în urma verificării criteriilor de mai sus și a următoarelor documente anexate Cererii de finanțare:

- a) copia BI/CI al/a reprezentantului legal;
- b) copia certificatului de înregistrare la Oficiul Național al Registrului Comerțului precum și orice alt document care să ateste forma de înființare și organizare a solicitantului;
- c) dovadă existenței unui cont la o bancă comercială sau trezorerie, adresă de comunicare a codului IBAN din partea băncii/extras de cont;
- d) extras de carte funciară, nu mai vechi de 7 zile la data depunerii cererii de finanțare, din care să rezulte dreptul de proprietate/de folosință asupra imobilului teren, **pe care se va amplasa construcția**, precum și că terenul este liber de sarcini;
- e) copia certificatului constatator **extins** emis de Oficiul Național al Registrului Comerțului din care să rezulte codul CAEN corespunzător activității pentru care solicită finanțarea, precum și că nu se află în procedură de insolvență/lichidare/dizolvare;
- f) împuternicire/procură notarială, însoțită de copia BI/CI al/a împuternicitului persoană fizică, după caz;
- g) aviz de recunoaștere emis de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pentru solicitanții - grupuri de producători;
- h) studiul de fezabilitate pentru investițiile privind înființarea stânei montane;
- i) declarație pe propria răspundere cu privire la neîncadrarea în categoria "întreprindere în dificultate" după modelul prevăzut pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de investiții.

ATENȚIE!

Certificatul de urbanism pentru investiția finanțată prin **Program** va fi pus la dispoziția ANZM de către solicitant după primirea deciziei de aprobare a cererii de finanțare și înainte de semnarea contractului.

Certificatul de urbanism este un document obligatoriu, iar depunerea/transmiterea sa către ANZM este condiție obligatorie pentru semnarea contractului.

Solicitantul ajutorului de stat nu trebuie să fie întreprindere în dificultate, în conformitate cu legislația în vigoare.

Condiția se consideră îndeplinită prin depunerea declarației pe propria răspundere cu privire la neîncadrarea în categoria "întreprindere în dificultate" și în urma verificărilor de către ANZM a situațiilor financiare și a informațiilor din Certificatul Constatator extins emis de ONRC.

2.2.2 În etapa de implementare a investiției

Beneficiarul are obligația și responsabilitatea să asigure implementarea Proiectului în concordanță cu prevederile **Programului** și ale legislației comunitare și naționale aplicabile.

ATENȚIE!

Beneficiarii trebuie să utilizeze ajutorul de stat primit prin *Program* doar pentru înființarea de stâne montane, în localitățile din zona montană.

Stâna montană realizată prin implementarea Proiectului va cuprinde un spațiu amenajat și echipat corespunzător în vederea prelucrării laptelui și obținerii produselor derivate din acesta, adăpost pentru animale și adăpost pentru crescătorii de animale.

Beneficiarul are obligația de a realiza toate investițiile prevăzute în cererea de finanțare, fără a depăși data limită de aprobare a ultimei cereri de rambursare, respectiv 29 noiembrie 2023.

ATENȚIE!

Pentru încadrarea în termenul final de plată, 29 decembrie 2023, cererile de rambursare trebuie să fie aprobate până la data de 29 noiembrie 2023.

Data semnării contractului de finanțare este data la care contractul este semnat de către ambele părți.

În termen de 90 de zile de la data semnării contractului de finanțare, **beneficiarii** trebuie să transmită la sediul ANZM, în fotocopie, avizele/autorizațiile/acordurile solicitate prin certificatul de urbanism eliberat pentru investiția din Proiect precum și autorizația de construire.

În cazuri justificate, neimputabile **beneficiarului**, acesta poate solicita prelungirea cu 45 de zile a termenului, prin **depunerea unei notificări la ANZM** în cadrul celor 90 de zile de la semnarea contractului de finanțare.

Investiția va respecta prevederile legislației în vigoare din domeniul mediului, sănătate publică, sanitar-veterinar și siguranță alimentară. Condiția se consideră îndeplinită în urma verificării documentelor emise de APM, DSP și DSVSA județene, după caz, depuse în termen de 90 de zile de la momentul contractării.

ATENȚIE!

Pentru îndeplinirea condițiilor de eligibilitate este important să demarați din timp demersurile pentru obținerea autorizațiilor, avizelor sau acordurilor necesare specificate în certificatul de urbanism.

În termen de maxim 120 de zile de la încheierea contractului de finanțare cu ANZM, **beneficiarul** este obligat să demareze investiția și să notifice ANZM în acest sens.

În termen de 5 zile de la demararea investiției beneficiarul este obligat să instaleze un panou indicator cu dimensiuni de 60 cm înălțime și 90 cm lungime din material rezistent la intemperii, amplasat într-un loc vizibil pe care se va inscripționa: Investiție beneficiară a “Programului de investiții pentru înființarea Stânelor Montane”, Denumirea Proiectului..... Beneficiar..... Suma totală a Proiectului..... Perioada de implementare a Proiectului.....conform modelului prezentat pe pagina de internet ANZM, www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de investiții.

La finalizarea investiției, beneficiarul este obligat să solicite prezența reprezentanților ANZM la locul implementării proiectului. În urma verificării în teren se întocmește un proces-verbal de constatare, care se atașează la documentația ultimei cereri de rambursare. Modelul procesului verbal este disponibil pe pagina de internet ANZM, www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de investiții.

După efectuarea cheltuielilor din fonduri proprii, în vederea rambursării cheltuielilor eligibile, în conformitate cu cererea de finanțare și contractul de finanțare, **Beneficiarul** are obligația de a întocmi dosarul cererii de rambursare care conține cererea de rambursare și documentele justificative care o însoțesc.

Beneficiarul este obligat să depună împreună cu cererea de rambursare pentru ultima tranșă de plată autorizațiile de funcționare pentru investiția realizată.

Beneficiarul are obligația de a pune la dispoziția ANZM sau oricărui organism abilitat de lege, documentele și/sau informațiile necesare pentru verificarea modului de utilizare a finanțării nerambursabile, la cerere și în termen de maximum 5 zile lucrătoare.

Beneficiarul este obligat să asigure condițiile pentru efectuarea verificărilor la fața locului și să faciliteze controlul reprezentantului ANZM asupra utilizării sumelor acordate.

În vederea efectuării verificărilor, **beneficiarul** se angajează să acorde reprezentantului ANZM dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează investiția și să pună la dispoziția acestuia documentele solicitate privind gestiunea tehnică și financiară a investiției, atât în format tipărit cât și electronic, dacă e cazul. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât să permită verificarea lor.

Beneficiarul se va asigura că în contractele/acordurile încheiate cu terțe părți se prevede obligația acestora de a se asigura disponibilitatea informațiilor și

documentelor referitoare la proiect cu ocazia activității de control desfășurate de administratorul Programului sau de alte structuri cu competențe în controlul și recuperarea debitelor aferente fondurilor publice naționale.

Beneficiarul are obligația îndosarierii și păstrării tuturor documentelor proiectului în original, inclusiv documentele contabile, pentru activitățile și cheltuielile eligibile, în vederea asigurării unei piste de audit adecvate, în conformitate cu legislația comunitară și națională. Toate documentele vor fi păstrate până la încheierea perioadei de monitorizare.

În cazul nerespectării prevederilor din **Program** privind îndosărierea și păstrarea documentelor, **Beneficiarul** este obligat să restituie suma reprezentând sprijin financiar acordat, aferentă documentelor lipsă.

În cazul nerespectării prevederilor privind **accesul reprezentanților ANZM** la locurile și spațiile unde se implementează investiția și cele privind punerea la dispoziția acestuia a documentelor solicitate privind gestiunea tehnică și financiară a investiției, **Beneficiarul** este obligat să restituie întreaga sumă reprezentând sprijin financiar primit prin **Program**, inclusiv penalitățile și dobânzile aferente.

Beneficiarul trebuie să întocmească o evidență contabilă care să reflecte toate operațiunile referitoare la cheltuielile efectuate pentru implementarea Proiectului, în conformitate cu dispozițiile legale.

Beneficiarul este obligat să respecte prevederile legale privind achizițiile publice, ajutorul de stat, egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă, informarea și publicitatea.

Beneficiarul are obligația de a restitui administratorului Programului orice sumă ce constituie plată nedatorată/sume necuvenite plătite în cadrul Programului.

Beneficiarul este obligat să informeze administratorul Programului despre orice situație care poate determina încetarea sau întârzierea contractului de finanțare în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data luării la cunoștință despre o astfel de situație, urmând ca administratorul Programului să decidă cu privire la măsurile corespunzătoare.

Beneficiarul are obligația de a informa administratorul Programului în termen de maximum 3 zile lucrătoare cu privire la următoarele aspecte, care nu vor face obiectul aprobării administratorului Programului:

- a. schimbarea denumirii, schimbarea adresei sediului beneficiarului;
- b. schimbarea contului specificat în contractul de finanțare;
- c. schimbarea reprezentantului legal.

Beneficiarul își asumă întreaga răspundere pentru prejudiciile cauzate terților din culpa sa, pe durata de valabilitate a contractului. Administratorul Programului va fi degrevat de orice responsabilitate pentru prejudiciile cauzate terților de către Beneficiar, ca urmare a executării prezentului contract de finanțare.

În cazul în care se realizează verificări la fața locului, **beneficiarul** este obligat să participe și să invite persoanele care sunt implicate în implementarea proiectului și care pot furniza informațiile și documentele necesare verificărilor, conform solicitării administratorului **Programului**.

Informațiile privind beneficiarii schemei de ajutor de stat și documentația depusă pentru accesarea Programului se păstrează pe o perioadă de 10 ani și sunt disponibile conform prevederilor Legii 544/2001 privind accesul la informațiile de interes public.

2.2.3 În etapa de monitorizare a investiției

Beneficiarii care au realizat investiții prin Program trebuie să desfășoare activitatea pentru care au fost finanțați, pe perioada de monitorizare de 2 ani de la finalizarea investiției.

ATENȚIE!

Beneficiarul are obligația de a nu schimba locația investiției timp de 2 ani de la efectuarea plății finale.

Transferul sau vânzarea investiției realizată prin **Program**, în perioada de monitorizare, se va face cu condiția obținerii de către **beneficiar** a acordului ANZM, cu preluarea de către noul utilizator/proprietar a obligației de menținere a activității pentru care s-a solicitat finanțarea, până la sfârșitul perioadei de 2 ani de monitorizare.

Prin semnarea contractului de finanțare, **Beneficiarul** își exprimă acordul cu privire la prelucrarea, stocarea și arhivarea datelor obținute pe parcursul derulării contractului de finanțare, în vederea utilizării pe toată durata derulării Proiectului, în scopul verificării modului de implementare și/sau a respectării clauzelor contractuale și a legislației naționale și comunitare.

2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

Investiția sprijinită prin **Program** este:

Înființarea de stâne montane care au în componență adăpostul pentru animale, adăpostul pentru crescătorii de animale și spațiul pentru prelucrarea laptelui, dotate cu instalații, utilaje, echipamente și mijloace de transport, specializate pentru activitatea desfășurată în cadrul stânei montane.

ATENȚIE!

Prin **Program** se vor finanța doar investiții noi iar Proiectul va include toate cele trei componente ale stânei montane: adăpost pentru animale, adăpost pentru crescătorii de animale și spațiul pentru prelucrarea laptelui.

NU poate fi înființată prin proiect doar una dintre componente, de exemplu doar adăpostul pentru animale sau doar adăpostul pentru crescătorii de animale sau doar spațiul pentru prelucrarea laptelui sau doar achiziția de utilaje / echipamente / mijloace de transport, specializate.

Crescătorii de animale care sunt interesați doar de componenta de prelucrare a laptelui sau doar de achiziția de utilaje/echipamente/mijloace de transport, specializate, pot accesa Programul de investiții pentru înființarea centrelor de colectare și/sau prelucrare a laptelui în zona montană.

ATENȚIE!

NU sunt permise investițiile în modernizarea / extinderea sau dotarea cu echipamente, utilaje, instalații a stânelor montane existente.

Un proiect de investiții poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile.

Sprijinul este acordat doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul Proiectului.

Cheltuieli eligibile aferente investițiilor pentru înființarea stânei montane sunt:

A) Cheltuieli pentru realizarea de construcții noi:

- construcția adăpostului pentru animale;
- construcția adăpostului pentru crescătorii de animale;
- construcția spațiului de prelucrare a laptelui.

ATENȚIE!

Sunt considerate cheltuieli eligibile aferente construcției sistemele de producție și utilizare on-grid și off-grid a energiei electrice cu putere maximă de 5 kwp și/sau a apei calde din surse regenerabile (solară, eoliană, valorificarea energetică a biomasei, geotermală) **exclusiv pentru consumul propriu**, doar ca o componentă secundară a proiectului.

Consumul propriu de energie electrică și apă caldă va fi calculat în funcție de consumul utilajelor/echipamentelor/instalațiilor pentru care se solicită finanțare prin proiect și va fi justificat în cadrul studiului de fezabilitate.

ATENȚIE!

Beneficiarii pot realiza construcția stânei montane **și în regie proprie, parțial sau integral**, cu respectarea legislației în vigoare din domeniul construcțiilor. Lucrările care se vor executa în regie proprie vor fi precizate în mod distinct în Studiul de fezabilitate.

Pentru proiectele finanțate prin **Program**, care conțin **lucrări de construcții executate în regie proprie**, beneficiarul este obligat să angajeze un diriginte de

șantier și să prezinte pe parcursul implementării Proiectului, următoarele documente specifice: certificat de urbanism, autorizația de construire, **proiect tehnic al construcției**, ordinul de începere al lucrărilor și procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor. Atât etapele parcurse în executarea lucrărilor de construcții, cât și toate documentele prezentate trebuie să respecte prevederile Legii 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și cele ale Legii 10/1995 privind calitatea în construcții - republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul efectuării lucrărilor de construcții în regie proprie, **cheltuielile cu materialele sunt eligibile** și rambursarea acestora se va face în conformitate cu cantitățile din caietele de sarcini ale proiectului tehnic al construcției, pe baza documentelor justificative .

În cazul în care solicitantul realizează construcțiile în regie proprie, **cheltuielile cu manopera și transportul materialelor sunt neeligibile.**

B) Cheltuielile cu terenul achiziționat în cadrul proiectului de investiții sunt eligibile în limita de **maxim 10 % din totalul costurilor eligibile aferente construcției** stânei montane;

C) Cheltuieli pentru achiziționarea, inclusiv în leasing financiar, de **utilaje noi, instalații, echipamente și mijloace de transport, specializate**, în limita valorii de piață a activelor, destinate stânei montane, a căror utilitate este justificată în cererea de finanțare, cum sunt:

- echipamente pentru mulsul mecanic;
- echipamente pentru colectarea și stocarea laptelui la temperatură controlată;
- echipamente pentru prelucrarea laptelui și obținerea de produse derivate din lapte;
- echipamente de depozitare la temperatură controlată a produselor derivate din lapte;
- utilaje, instalații, echipamente necesare pentru activitatea stânei montane, justificate în studiul de fezabilitate;
- mijloace de transport specializate, cum sunt:
 - autocisterne;
 - autoizoterme cu sau fără frig;
 - autoutilitare, inclusiv cu tracțiune integrală, cu maxim 3 locuri, cu care se pot transporta recipiente pentru colectarea laptelui sau produse derivate din lapte.

ATENȚIE!

Contractul de leasing financiar va avea o durată maximă egală cu perioada de implementare a Proiectului. Transferul de proprietate a utilajelor, instalațiilor, echipamentelor și mijloacelor de transport trebuie să fie realizat înainte de depunerea ultimei cereri de rambursare.

D) Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului cum sunt taxele pentru eliberarea certificatelor și cele privind obținerea acordurilor, avizelor

și autorizațiilor necesare implementării proiectului, prevăzute în legislația națională, cheltuieli pentru elaborare studiului de fezabilitate, proiect tehnic, studiu geotehnic, studiu topografic, studiu de mediu, proiect de construcție, servicii de arhitectură și consultanță, servicii de asistență pe perioada implementării proiectului, în limita a maxim 7% din valoarea cheltuielilor cu construcția și achiziția de utilaje, instalații, echipamente și mijloace de transport , așa cum sunt specificate la punctele A), B) și C) de mai sus.

ATENȚIE!

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile și în situația în care sunt efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare, cu excepția serviciilor de asistență pe perioada implementării proiectului.

E) Cheltuieli eligibile privind valoarea TVA: în cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Valoarea neeligibilă a Proiectului cuprinde cheltuielile neeligibile și cheltuielile eligibile care depășesc valoarea totală maximă eligibilă a proiectului, pentru care se acordă sprijin prin **Program**, respectiv 300.000 lei.

Valoarea neeligibilă a Proiectului nu poate fi decontată prin **Program**.

Cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul proiectului și vor fi efectuate până la data ultimei cereri de rambursare.

ATENȚIE!

Finalizarea proiectului finanțat prin **Program**, presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție realizată prin cheltuielile eligibile, cât și partea de investiție realizată prin cheltuielile neeligibile.

Sunt considerate cheltuieli neeligibile prin **Program**, următoarele:

- cheltuieli privind costurile conexe contractelor de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare;
- cheltuieli cu fondul de rulment;
- cheltuieli privind costurile aferente investițiilor efectuate în scopul respectării standardelor în vigoare ale Uniunii Europene;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;

ATENȚIE!

Nu se vor finanța prin Proiect:

- achiziționarea de clădiri;
- construcția sau modernizarea/extinderea locuințelor/sediilor sociale;
- modernizarea/extinderea imobilelor existente;
- cheltuielile efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare cu excepția costurilor generale ale Proiectului, așa cum sunt definite la Capitolul 2, secțiunea 2.3, lit. D) din prezentul ghid;
- cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport altele decât cele menționate la Capitolul 2, secțiunea 2.3, lit. C) din prezentul ghid;
- cheltuielile cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- costurile operaționale, inclusiv costurile de întreținere și chirie.

Capitolul 3 ACCESAREA AJUTORULUI DE STAT ACORDAT PRIN PROGRAM PENTRU INVESTIȚII ÎN ÎNFIINȚAREA DE STÂNE MONTANE

Gestionarea schemei de ajutor de stat derulată prin **Program** se asigură de către ANZM, administrator al **Programului**, prin funcționari desemnați în baza deciziei directorului general, atribuțiile fiind prevăzute în fișa postului.

Ghidul solicitantului este aprobat prin Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și publicat pe pagina de internet www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de Investiții.

Sesiunea de depunere a cererilor de finanțare se deschide în termen de maximum 10 zile de la data publicării Ghidului solicitantului pentru înființarea stânelor montane.

Anunțul de deschidere a sesiunii de depunere a proiectelor va fi comunicat prin intermediul paginii de internet www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de Investiții.

3.1 Completarea cererii de finanțare

Cererea de finanțare se completează și se depune în format electronic pe platforma on-line pusă la dispoziție de ANZM, pe pagina de internet www.azm.gov.ro, în secțiunea Programe de investiții.

Formularul cererii de finanțare este disponibil și în format editabil. Acesta, împreună cu instrucțiunile privind completarea și depunerea cererii de finanțare se regăsesc pe pagina de internet www.azm.gov.ro, în secțiunea Programe de Investiții.

În situația unor disfuncționalități de ordin tehnic ale platformei on-line și în urma anunțului ANZM, modalitatea de depunere a dosarului cererii de finanțare se va face **exclusiv** în format fizic pentru o perioadă determinată. În acest caz, formularul editabil al cererii de finanțare se va completa electronic, se va lista, se va semna olograf de către reprezentantul legal al solicitantului. Documentele care însoțesc cererea de finanțare vor fi semnate olograf și vor purta mențiunea ”conform cu originalul”.

Cererea de finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins obiectivul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor Programului.

Dosarul Cererii de finanțare conține *Cererea de finanțare* însoțită de documentele tehnice și administrative, menționate în secțiunea D a cererii de finanțare.

Documentele *care însoțesc cererea de finanțare sunt, după caz:*

1	STUDIUL DE FEZABILITATE (pentru achizițiile simple se vor completa doar punctele care vizează acest tip de investiție). Studiul de fezabilitate va demonstra oportunitatea, necesitatea și viabilitatea investiției propuse.
2	Copia BI/CI al/a reprezentantului legal.
3	Împuternicire/procură notarială și o copie a BI/CI al/a împuternicitului persoană fizică, după caz.
4	Copia certificatului de înregistrare la Oficiul Național al Registrului Comerțului, precum și orice alt document care să ateste forma de înființare și organizare a solicitantului.
5	Copia Certificatului constatator extins emis de Oficiul Național al Registrului Comerțului, nu mai vechi de 30 de zile la momentul depunerii. În Certificatul constatator extins trebuie să se regăsească codul CAEN corespunzător activității de creștere a animalelor din clasa 014 . Din Certificatul constatator extins trebuie să reiasă starea de funcționare a entității juridice.
6	Copia Statutului pentru Societatea cooperativă înființată în baza Legii nr.1/2005 cu modificările și completările ulterioare și Cooperativa agricolă înființată în baza Legii nr. 566/2004 cu modificările și completările ulterioare.
7	Copia Avizului de recunoaștere emis de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pentru grupurile de producători prevăzuți la art. 3 lit. c) din Legea 332/2018 cu modificările ulterioare.
8	Documente care atestă îndeplinirea condițiilor prevăzute la Art. 1 din Legea nr. 332/2018 și Art. 4, alin. 3, lit. a) din Hotărârea de guvern nr.1239/2022 prin care solicitantul este crescător de animale și desfășoară activitatea în zona montană: 8.1 Documente care atestă deținerea de animale: - copia formularului integral al Registrului agricol emis de Primărie actualizat cu cel mult 30 de zile înaintea datei depunerii Cererii de finanțare, din care să rezulte dreptul de folosință (proprietate/ arendă/ concesiune) al terenului, dreptul de proprietate asupra animalelor, cu ștampila primăriei și mențiunea „Conform cu originalul”. - adeverință de la medicul veterinar de liberă practică împuternicit privind numărul de animale deținute (sau extras SNIIA) și document emis de către ANSVSA prin care se certifică înregistrarea exploatației ca fiind exploatație comercială de tip A. 8.2 Documente care atestă dreptul de proprietate sau dreptul de utilizare a terenului folosit pentru activitatea agricolă, situat în zona montană: - copia formularului integral al Registrului agricol emis de Primărie actualizat cu cel mult 30 de zile înaintea datei depunerii Cererii de finanțare, din care să rezulte dreptul de folosință (proprietate/ arendă/ concesiune) al terenului cu ștampila primăriei și mențiunea „Conform cu originalul”. - copia documentului care atestă dreptul de proprietate asupra terenului agricol conform prevederilor legislației în vigoare (contract de vânzare - cumpărare autentificat de notar, act de donație autentificat de notar, hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă cu punere în posesie,

	certificat de moștenitor unic autentificat de notar, precum și alte documente care demonstrează terților dreptul de proprietate conform prevederilor legislației în vigoare autentificate la notar); sau - tabelul centralizator cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință și perioade de arendare, emis de Primărie, semnat de persoanele autorizate conform prevederilor legislației în vigoare (care să conțină sumarul contractelor de arendare valabile la data depunerii Cererii de finanțare); sau - copia contractului de concesiune valabil la data depunerii Cererii de finanțare însoțit de adresa emisă de concedent care conține situația privind respectarea clauzelor contractuale; sau - copia contractului de comodat/ contractul de închiriere/ documentul potrivit căruia suprafața de teren a fost dată temporar în administrare/ folosință; sau - copia documentului notarial care atesta constituirea patrimoniului de afectățiune.
9	9.1 Copia situațiilor financiare (bilanț - formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară. În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin trei ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele trei situații financiare. 9.2 Copia Declarației de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului. 9.3 Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale: Copia Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice înregistrate la Administrația Financiară (formularul 220), în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ.
10	Extras de carte funciară, nu mai vechi de 7 zile la data depunerii cererii de finanțare, din care să rezulte dreptul de proprietate asupra imobilului teren, pe care se va amplasa construcția, precum și că terenul este liber de sarcini.
11	Document care atestă dreptul de proprietate asupra terenului, contract de concesiune sau alt document încheiat în formă autentică, care să certifice <u>dreptul de folosință al terenului pe o perioadă de cel puțin 4 ani</u>, începând cu anul depunerii cererii de finanțare și care să confere titularului inclusiv <u>dreptul de execuție a lucrărilor de construcție</u>, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect. Contractul de concesiune va fi însoțit de o adresă emisă de concedent și trebuie să conțină situația privind respectarea clauzelor contractuale și

	suprafața concesionată la zi pentru terenul pe care se va amplasa construcția. Dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, se va menționa de către concedent care este suprafața supusă acestui proces.
12	Adresă emisă de bancă/trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent pentru derularea plăților prin Program (Adresă/denumire bancă, codul IBAN al contului de operațiuni).
13	Certificat de urbanism pentru construcția cu destinație stână montană, emis de primăria de pe raza de implementarea a proiectului de investiție.

3.2 Depunerea cererii de finanțare

La data deschiderii sesiunii de depunere a cererilor de finanțare, persoanele interesate de accesarea **Programului** vor depune electronic dosarul cererii de finanțare pe platforma on-line pusă la dispoziție de ANZM pe pagina de internet www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de Investiții.

În situația unor disfuncționalități de ordin tehnic ale platformei electronice de depunere și în urma anunțului ANZM, modalitatea de depunere a dosarului cererii de finanțare se va face **exclusiv** în format fizic la sediul ANZM, str. Runc, nr. 23, Vatra Dornei, jud. Suceava, pe o perioadă comunicată de către ANZM.

Termenul limită până la care se pot depune cereri de finanțare prin **Program** este comunicat în anunțul de deschidere a sesiunii de depunere.

Sesiunea de depunere a cererilor de finanțare în cadrul **Programului** se încheie înainte de termenul limită, atunci când valoarea totală a ajutorului de stat solicitat prin cererile de finanțare depuse atinge plafonul de 100% din valoarea bugetului alocat **Programului**.

ATENȚIE!

În cadrul **Programului**, selecția beneficiarilor se va face **în funcție de ordinea cronologică** a depunerii dosarelor cererilor de finanțare eligibile, până la epuizarea fondurilor alocate **Programului**.

În cadrul **Programului**, un solicitant poate depune o singură cerere de finanțare în aceeași sesiune de depunere proiecte, cu respectarea condițiilor de eligibilitate.

Solicitantul are posibilitatea să-și retragă în orice moment cererea de finanțare, dacă nu i-au fost solicitate clarificări din partea ANZM sau nu i-a fost comunicată decizia de respingere a cererii de finanțare. În această situație solicitantul poate să depună o nouă cerere de finanțare, în cadrul aceleași sesiuni.

Documentele anexate cererii de finanțare trebuie să respecte ordinea documentelor din **Secțiunea D** a cererii de finanțare.

Cererile de finanțare vor fi înregistrate în Registrul Unic în cazul depunerii on-line sau în Registrul Special în cazul depunerii fizice, după caz.

ATENȚIE!

Lipsa unor documente obligatorii indicate în Secțiunea D a cererii de finanțare sau depunerea unor documente incomplete conduce la respingerea cererii de finanțare.

3.2.1. Depunere dosarului cererii de finanțare on - line

În conformitate cu prevederile naționale și comunitare în vigoare, privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale, ANZM solicită transmiterea în format electronic și semnarea electronică a cererii de finanțare și a documentelor aferente acesteia, de către solicitanții ajutorului de stat acordat prin **Program**.

În acest sens, dosarul cererii de finanțare se va depune în format electronic pe platforma on-line pusă la dispoziție de ANZM pe pagina de internet www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de Investiții.

În vederea depunerii cererii de finanțare și a documentelor aferente acesteia, solicitanții ajutorului de stat prin **Program** sunt obligați să semneze electronic toate documentele cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat.

În sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014, semnătura electronică calificată se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii de încredere calificat și care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăsește la <https://webgate.ec.europa.eu/tl-browser/#/>.

Avantajul utilizării semnăturii electronice calificate, îl constituie modul facil de semnare a documentelor editabile (de ex: în cazul documentelor Word/Excel întocmite de solicitant, acestea se exportă în format PDF și se semnează electronic fără listare).

Documentele emise de alte instituții/entități, vor fi scanate și semnate electronic de către solicitant.

ATENȚIE!

Prin semnarea electronică a documentelor emise de alte instituții/entități, solicitantul certifică **conformitatea cu originalul** a documentelor scanate, semnate și transmise electronic.

Cererile de finanțare depuse pe platforma on-line se înregistrează în Registrul Unic privind Programul de investiții pentru înființarea stânelor montane.

3.2.2. Depunerea documentelor în format fizic

În situația unor disfuncționalități de ordin tehnic ale platformei electronice de depunere și în urma anunțului ANZM, modalitatea de depunere a dosarului cererii de finanțare se va face exclusiv în format fizic la sediul ANZM, str. Runc nr. 23, Vatra Dornei, Jud. Suceava, pe o perioadă comunicată de către ANZM.

Depunerea dosarului cererii de finanțare se face de către reprezentantul legal al solicitantului sau de către un împuternicit al acestuia care va prezenta o procură notarială de împuternicire, în original, însoțită de cartea de identitate.

Dosarele cererilor de finanțare se vor înregistra în ordine cronologică (precizându-se ora și minutul) în Registrul Special privind Programul de investiții pentru înființarea stânelor montane.

La depunere solicitantul va prezenta următoarele:

1. un dosar al cererii de finanțare în format letric, paginat, legat, sigilat, însoțit de lista documentelor aferente cererii. Toate documentele depuse în copie în dosarul cererii de finanțare în format letric vor fi însoțite de mențiunea "conform cu originalul" și vor fi semnate olograf de către solicitant.
2. un dosar al cererii de finanțare însoțit de lista documentelor aferente cererii, în format electronic stocat pe un dispozitiv de stocare electronică (CD sau stick de memorie). Cererea și documentele aferente cererii de finanțare vor fi semnate electronic. Cererea de finanțare descărcată de pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro, secțiunea Programe de investiții, va fi completată în format pdf. editabil și va fi încărcată pe suportul de stocare electronică.
3. un dosar al cererii de finanțare în format letric, care conține documentele originale care însoțesc cererea. Dosarul care conține documente în original, pe baza cărora se realizează conformitatea cu exemplarul copie, se va înapoia solicitantului.

Documentele anexate cererii de finanțare trebuie să respecte ordinea documentelor din Secțiunea D a cererii de finanțate.

Pentru verificarea dosarelor din punct de vedere al conformității, ordinea documentelor care însoțesc cererea de finanțare, trebuie să fie aceeași în dosarul cererii de finanțare depus în format letric, a celui depus pe suport electronic și în dosarul care conține documente în original.

În cadrul procedurii de înregistrare a dosarului cererii de finanțare, în format fizic, se va completa în dublu exemplar Fișa de verificare a conformității, care va conține numărul de înregistrare în Registrul special privind Programul de investiții pentru înființarea stânelor montane. Un exemplar al fișei de verificare va fi înmănat solicitantului.

3.2.3. Evaluarea dosarului cererii de finanțare

Documentele în baza cărora se va verifica eligibilitatea cererii de finanțare sunt:

1. **Formularul cererii de finanțare completat integral și semnat**, împreună cu documentele obligatorii care se depun împreună cu cererea de finanțare, precizate în secțiunea D a cererii de finanțare - LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE CERERII DE FINANȚARE.
 - În cererea de finanțare, pentru capitolul 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, capitolul 4 - Cheltuieli cu investiția de bază și capitolul 5 - Alte cheltuieli, cheltuielile vor fi detaliate prin devize care să justifice în detaliu sumele, pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziții și autorizare plăți.
2. **Studiul de fezabilitate**, model prevăzut pe pagina de internet a ANZM www.azm.gov.ro, în secțiunea Programe de investiții.
 - Studiul de fezabilitate va demonstra oportunitatea, necesitatea și viabilitatea investiției propuse;
 - Devizul general și devizele pe obiect vor fi semnate de persoana care le-a întocmit și de elaboratorul documentației. Părțile desenate din cadrul secțiunii B a Studiului de fezabilitate (planuri de amplasare în zona, planul general, relevee, secțiuni etc.), vor fi semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator;
 - Dacă există diferențe între numărul de animale menționate în studiul de fezabilitate și cel din documentele furnizate împreună cu cererea de finanțare, care atestă numărul de animale se depune formularul de mișcare a animalelor.

ATENȚIE!

Pentru construcții solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul real principal (drept de proprietate, uz, uzufruct, suprafață, servitute, dobândit prin: contract de vânzare cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească)/drept de creanță dobândit prin contract de cesiune, contract de concesiune, definite conform Legii nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare, pentru terenul pe care urmează a se realiza investiția.

În cazul în care una din părți este o autoritate publică nu este necesară autentificarea contractului prin care se transmite dreptul de folosință.

Personalul din cadrul ANZM, desemnat prin decizia directorului general, evaluează dosarul cererii de finanțare, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii de finanțare.

Procesul de evaluare a Dosarului cererii de finanțare constă în parcurgerea următoarelor etape:

- verificarea existenței tuturor documentelor solicitate, aferente cererii de finanțare;

- evaluarea eligibilității solicitantului și a proiectului;
- evaluarea criteriilor de eligibilitate;
- evaluarea bugetului indicativ al proiectului;
- evaluarea studiului de fezabilitate a proiectului și a tuturor documentelor anexate.

În cazul în care se constată că sunt necesare clarificări în perioada de evaluare, ANZM solicită documente sau informații suplimentare, prin transmiterea unei notificări pe adresa de e-mail a solicitantului, indicată în cererea de finanțare. Clarificările solicitate se transmit electronic către ANZM, pe adresa de e-mail indicată în notificare, în termen de 3 zile lucrătoare de la data confirmării de primire a mesajului electronic, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare de la data transmiterii lui. Primirea clarificărilor solicitate în afara termenului, incomplete sau lipsa transmiterii lor, conduce la respingerea cererii de finanțare, iar ANZM transmite solicitantului decizia de respingere a cererii de finanțare, în termen de 5 zile de la emiterea acesteia.

ATENȚIE!

ANZM își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare pe parcursul evaluării, verificării și implementării proiectului. Informațiile suplimentare se vor solicita de către personalul desemnat prin transmiterea unei notificări pe adresa de e-mail a solicitantului menționată în cererea de finanțare.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care Studiul de fezabilitate conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în cuprinsul lui ori față de cele menționate în Cererea de finanțare.
2. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.
3. pentru criteriile de eligibilitate se pot solicita clarificări și documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare. Se acceptă informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul cererii de finanțare.

ATENȚIE!

Solicitanții pot retrage în orice moment cererile de finanțare, dacă ANZM nu i-a anunțat în prealabil cu privire la eventualele erori pe care le conține cererea de finanțare sau nu s-a emis o decizie de respingere a cererii de finanțare. -

Formularul cererii de retragere a cererii de finanțare se regăsește pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro, în secțiunea Programe de investiții.

Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare!

Cererile de finanțare care îndeplinesc condițiile de eligibilitate sunt aprobate prin decizie a directorului general al ANZM. Deciziile de aprobare a cererilor de finanțare se comunică solicitanților în termenul legal.

În cazul în care, în urma evaluării dosarului cererii de finanțare, se constată neconcordanțe sau neîndeplinirea condițiilor de eligibilitate, cererea de finanțare este respinsă, iar ANZM emite decizie de respingere pe care o transmite solicitantului prin oricare din formele prevăzute de lege, cu confirmare de primire.

Ca urmare a primirii deciziei de respingere a cererii de finanțare, în cazul în care solicitantul se consideră vătămat într-un drept al său sau într-un interes legitim, are dreptul de a contesta decizia în condițiile și termenele prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, solicitantul trebuie să solicite autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, în condițiile și termenele prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Contestația se formulează în scris și se transmite către ANZM pe adresa menționată în decizia de respingere.

Soluționarea contestației se face de către Comisia de soluționare a contestațiilor din cadrul ANZM, numită prin decizia directorului general, în condițiile și termenele prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Comunicarea soluționării contestației se face prin orice modalitate prevăzută de lege, cu confirmare de primire.

Solicitantul nemulțumit de rezultatul contestației sau de neprimirea vreunui răspuns în termenul legal se poate adresa instanței competente, conform Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În urma aprobării cererii de finanțare, ANZM încheie un contract de finanțare cu solicitantul până la data de 30 decembrie 2022.

3.3 SEMNAREA ȘI DERULAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

În vederea semnării contractului de finanțare ANZM transmite solicitantului o notificare care va cuprinde solicitarea depunerii la dosarul cererii de finanțare a Certificatului de urbanism, document necesar pentru încheierea contractului de

finanțare. Modelul contractului de finanțare se regăsește pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro, în secțiunea Programe de investiții.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentului, ANZM va proceda la încheierea contractului de finanțare. În acest sens, beneficiarul proiectului aprobat pentru finanțare va primi pe adresa de e-mail contractul de finanțare, semnat electronic de ANZM.

Beneficiarul va transmite către ANZM, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la comunicarea pe e-mail, contractul de finanțare însoțit de anexe, semnate electronic de reprezentantul legal.

Data semnării contractului de finanțare se consideră a fi data la care contractul de finanțare a fost semnat de către ambele părți.

În termen de 90 de zile de la data semnării contractului de finanțare, beneficiarii trebuie să depună avizele/acordurile/autorizațiile solicitate prin certificatul de urbanism eliberat pentru investiția din Proiect.

Termenul de 90 de zile poate fi prelungit, din motive neimputabile beneficiarului, cu maximum 45 de zile, la solicitarea scrisă și motivată a acestuia, prin transmiterea unei notificări către ANZM în cadrul celor 90 de zile de la semnarea contractului de finanțare.

În această situație termenul inițial se modifică în consecință, prin prelungirea acestuia până la 135 zile de la semnarea contractului de finanțare.

În termen de 120 de zile de la încheierea contractului de finanțare, beneficiarul este obligat să demareze investiția și să notifice ANZM în acest sens.

În situația în care beneficiarul nu prezintă documentele solicitate în termenul stabilit (90 de zile sau 135 cu prelungirea justificată și notificată în prealabil) sau nu demarează investiția în termenul de 120 de zile de la semnarea contractului, ANZM reziliază contractul de finanțare.

Contractul poate fi suspendat de către părți, prin comunicarea unei notificări în termen de 5 zile de la apariția situației, după cum urmează:

- a. de către administratorul Programului, în cazul insuficienței fondurilor;
- b. de către administratorul Programului sau beneficiar în caz de forță majoră.

Prin forță majoră se înțelege orice eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil intervenit după data semnării Contractului de finanțare, care împiedică executarea în tot sau în parte a Contractului de finanțare și care exonerează de răspundere partea care o invocă.

Pot constitui cauze de forță majoră evenimente cum ar fi: calamitățile naturale (cutremure, inundații, alunecări de teren), război, revoluție, embargo, pandemie.

Partea care invocă forța majoră are obligația de a notifica celeilalte părți cazul de forță majoră, în termen de 5 zile de la data apariției și de a dovedi existența situației de forță majoră în baza unui document eliberat sau emis de către autoritatea competentă, în termen de cel mult 15 zile de la data comunicării

acestui. De asemenea, are obligația de a comunica data încetării situației de forță majoră, în termen de 5 zile.

Părțile au obligația de a lua orice măsuri care le stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor acțiunii de forță majoră.

Dacă partea care invocă forța majoră nu procedează la notificarea începerii și încetării cazului de forță majoră, în condițiile și termenele prevăzute, va suporta toate daunele provocate celeilalte părți prin lipsa de notificare.

Executarea Contractului de finanțare va fi suspendată de la data apariției cazului de forță majoră pe perioada de acțiune a acesteia, fără a prejudicia drepturile ce se cuvin părților.

În cazul în care forța majoră și/sau efectele acesteia obligă la suspendarea executării prezentului Contract de finanțare pe o perioadă mai mare de 3 luni, părțile se vor întâlni într-un termen de cel mult 10 zile de la expirarea acestei perioade, pentru a conveni asupra modului de continuare, modificare sau reziliere a Contractului de Finanțare.

3.3.1 DURATA DE VALABILITATE ȘI DURATA DE MONITORIZARE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE

ATENȚIE!

Durata de valabilitate a Contractului de finanțare cuprinde durata de implementare a Proiectului, la care se adaugă 2 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuată de ANZM.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectului finanțat prin *Program*, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de ajutor de stat pentru minimum 2 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Pe durata de valabilitate a Contractului de finanțare, beneficiarul trebuie să își asume obligația furnizării către administratorul Programului, a oricăror documente sau informații în măsură să ajute la realizarea rapoartelor de monitorizare și evaluare ale Proiectului și să permită accesul la acestea.

Pe toata durata de execuție și de monitorizare a Proiectului, beneficiarul asigură accesul la locul de implementare a acestuia, însoțește echipele de control și pune la dispoziția acestora toate informațiile și documentele solicitate, potrivit procedurilor specifice de control, corespunzătoare fiecărei instituții responsabile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Rezultatul oricărei evaluări va fi pus la dispoziția părților contractante.

Administratorul Programului va soma beneficiarul să remedieze deficiențele identificate dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată următoarele situații:

- obiectivele finanțate nu sunt utilizate conform scopului rezultat din cererea de finanțare;

-
- proiectului i se aduc modificări substanțiale;
 - nerespectarea obligațiilor statuate prin acest contract sau a angajamentelor asumate prin cererea de finanțare.

Beneficiarul are obligația de a realiza, la termenele stabilite de administratorul Programului, remedierea deficiențelor identificate și implementarea recomandărilor rezultate în urma acțiunilor de control ale administratorului Programului.

În cazul în care deficiențele nu sunt remediate în termenul acordat sau beneficiarul nu procedează la demararea operațiunilor de remediere în maximum 30 de zile calendaristice de la primirea somației, administratorul Programului va proceda la recuperarea integrală a contravalorii sprijinului financiar plătit.

În perioada de monitorizare, transferul sau vânzarea investiției realizate prin **Program** se va face cu acordul ANZM, preluarea obligației de menținere a activității pentru care s-a solicitat finanțarea fiind obligatorie până la sfârșitul perioadei de monitorizare. În cazul investițiilor colective realizate de cooperativele agricole, în perioada de monitorizare, membrii cooperativei agricole au drept de preemțiune la transferul sau la vânzarea investiției.

În cazul în care, pe parcursul duratei de valabilitate a contractului, se constată că Beneficiarul nu mai respectă condițiile de implementare sau nu mai sunt îndeplinite obiectivele proiectului, administratorul Programului va proceda, după caz, la:

- recuperarea integrală a sprijinului financiar nerambursabil plătit și încetarea contractului de finanțare dacă este afectată integral eligibilitatea generală a cheltuielilor, respectiv utilitatea în considerarea căreia s-a acordat sprijinul financiar.
- recuperarea parțială, aferentă componentei/componentelor sau acțiunii/acțiunilor afectate de neregulă, care nu mai îndeplinesc condițiile menționate, dacă nu este afectată integral eligibilitatea generală a cheltuielilor, respectiv utilitatea în considerarea căreia s-a acordat sprijinul financiar.

Beneficiarul are responsabilitatea ca pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului de finanțare să mențină în funcțiune investiția realizată și să demonstreze funcționalitatea acesteia conform descrierilor formulate și a angajamentelor asumate prin cererea de finanțare.

Sprijinul acordat va fi recuperat dacă investițiile finanțate nu sunt utilizate conform scopului destinat prezentat în cererea de finanțare sau în cazul în care acestea își schimbă destinația în perioada de valabilitate a prezentului contract de finanțare.

Dreptul de a stabili creanța bugetară se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor datei de închidere oficială a **Programului** sau până la expirarea duratei de monitorizare a Proiectului, oricare intervine ultima.

3.3.2 MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

- Părțile au dreptul, pe durata îndeplinirii contractului de finanțare, de a conveni modificarea clauzelor și/sau Anexelor acestuia prin act adițional, încheiat în aceleași condiții ca și contractul de finanțare.
- În cazul în care propunerea de modificare a contractului de finanțare vine din partea beneficiarului, acesta are obligația de a transmite administratorului Programului solicitarea înainte de termenul la care este intenționată a intra în vigoare. Beneficiarul va transmite, de asemenea, odată cu solicitarea de modificare, toate documentele justificative necesare.
- Administratorul Programului răspunde solicitării de modificare a contractului de finanțare prin act adițional, după caz, în termen de 20 de zile lucrătoare de la înregistrarea solicitării.
- Actul adițional intră în vigoare la data semnării de către ambele părți, cu excepția cazurilor în care prin actul adițional se confirmă modificări intervenite în legislația națională și/sau comunitară relevantă, cu impact asupra executării prezentului contract de finanțare, situație în care modificarea respectivă intră în vigoare de la data menționată în actul normativ corespunzător.
- Actul adițional nu poate avea caracter retroactiv și nu poate avea scopul sau efectul de a produce schimbări în contractul de finanțare, care ar putea aduce atingere condițiilor inițiale de acordare a finanțării sau care ar fi contrare principiului tratamentului egal al solicitanților.
- Contractul de finanțare poate fi modificat prin notificare aprobată în prealabil de administratorul Programului în următoarele situații:
 - modificări intervenite în bugetul estimat al Proiectului cu justificarea motivelor care au condus la acestea;
 - alte situații prevăzute în Anexa I - Condiții specifice, la contractul de finanțare.

ATENȚIE!

Solicitările de modificare a contractului de finanțare se transmit către ANZM în format electronic, pe adresa de e-mail menționată în contractul de finanțare.

ATENȚIE!

Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la *Program*, să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare, înainte de semnarea acestuia.

3.3.3 ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

În situația în care, pe durata derulării investiției, beneficiarul ajunge în situația de dizolvare, reorganizare judiciară, lichidare, insolvență, faliment, închidere operațională sau suspendare temporară a activității, se va proceda la recuperarea sumelor acordate.

Părțile pot decide, de comun acord, încetarea contractului, ca urmare a solicitării scrise din partea beneficiarului, aprobată de administratorul Programului, în cazul în care beneficiarului nu i-a fost efectuată nici o plată.

În cazul în care neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condițiile de eligibilitate care ar fi determinat nefinanțarea acestuia, recuperarea sprijinului financiar se realizează integral.

În situația constatării unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea contractului de finanțare, Administratorul Programului va proceda la încetarea contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nici o altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești, în următoarele cazuri:

- a. beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului;
- b. beneficiarul a făcut declarații incomplete sau neconforme cu realitatea pentru a obține finanțare;
- c. beneficiarul a schimbat destinația ajutorului de stat;
- d. beneficiarul se află în executare silită potrivit informațiilor furnizate de ANAF;
- e. documentele/autorizațiile/avizele depuse în vederea obținerii sprijinului financiar sunt neadevărate/false/incomplete/expirate/inexacte/nu corespund realității;
- f. nerespectarea de către beneficiar a obligațiilor asumate prin contractul de finanțare.

În situațiile enumerate mai sus, sumele reprezentând ajutor de stat necuvenit, constituie creanțe bugetare, pentru recuperarea acestora se aplică în mod corespunzător dispozițiile Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 500/2002 privind Finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

În situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a Proiectului, recuperarea sprijinului financiar se realizează în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire. În cazul beneficiarului împotriva căruia instanța a dispus prin hotărâre judecătorească deschiderea procedurii de insolvență, administratorul Programului are obligația să demareze, în condițiile legii, procedura de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare pentru sumele acordate în cadrul contractului.

Anterior încetării contractului de finanțare, administratorul Programului poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

În acest caz, este o măsură unilaterală la nivelul administratorului Programului, în care se urmează procedura privind suspendarea contractului de finanțare și înștiințarea după caz a beneficiarului.

3.3.4 Soluționarea litigiilor

Părțile contractante vor depune toate eforturile pentru a rezolva pe cale amiabilă orice neînțelegere sau dispută care poate apărea între ele în cadrul sau în legătură cu îndeplinirea contractului de finanțare.

În cazul în care nu se soluționează amiabil divergențele contractuale, litigiul va fi soluționat de către instanțele judecătorești competente din România.

3.3.5 Achizițiile

Procedura privind achizițiile pentru bunuri, servicii și execuție lucrări se vor face cu respectarea prevederilor din documentul Instrucțiuni privind achizițiile disponibil pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de investiții.

Înainte de data semnării contractului de finanțare, beneficiarul, pe propria răspundere, are posibilitatea de a derula procedura de achiziții de servicii pentru **elaborarea de studii de fezabilitate**, studii geotehnice, studii topografice, studii de mediu, proiecte de construcție, servicii de arhitectură, consultanță și autorizații.

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri, servicii și execuție lucrări se poate face doar după data semnării contractului de finanțare, cu respectarea prevederile din documentul Instrucțiuni privind achizițiile, disponibil pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro în secțiunea Programe de investiții.

3.2.6 Rambursarea cheltuielilor eligibile

După efectuarea cheltuielilor, în conformitate cu cererea de finanțare, beneficiarul solicită rambursarea cheltuielilor, prin completarea și depunerea la ANZM a cererii de rambursare, însoțită de documentele justificative. Modelul cererii de rambursare este se regăsește pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro, în secțiunea Programe de investiții..

ATENȚIE!

Înainte de înregistrarea unei cereri de rambursare, cheltuielile pentru care se solicită rambursarea trebuie să fie deja efectuate, iar sumele aferente să fie plătite. Data plății se consideră data debitării contului bancar al beneficiarului.

Beneficiarul poate solicita rambursarea cheltuielilor eligibile efectuate în maxim 4 tranșe.

ATENȚIE!

Pentru ultima tranșă de plată, este necesar ca dosarul cererii de rambursare să fie depus de către beneficiar în timp util, astfel încât să permită derularea procedurii de verificare administrativă și în teren, cu încadrarea în termenul final de aprobare a cererii de rambursare, **29 noiembrie 2023**.

Beneficiarul va depune cererea de rambursare, însoțită de documentele justificative aferente acesteia, pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro, secțiunea Programe de investiții.

Acordarea ajutorului de stat se realizează prin decontarea procentuală a cheltuielilor efectuate, în funcție de intensitatea sprijinului acordat pentru realizarea investiției, pe baza documentelor prezentate de beneficiar, respectiv contracte, situații de lucrări, facturi și alte documente de plată etc.

Exemplu:

Pentru o intensitate a sprijinului de 50% acordat investițiilor în înființarea stânelor montane, se vor rambursa 50% din cheltuielile eligibile efectuate și aprobate.

ATENȚIE!

ANZM efectuează plățile pentru rambursarea cheltuielilor doar în contul beneficiarului, deschis la o instituție bancară sau la Trezoreria Statului.

Plata cheltuielilor eligibile se face după verificarea fiecărei cereri de rambursare depuse, cu încadrarea în valoarea maximă a ajutorului aprobat prin contractul de finanțare.

Dosarul cererilor de rambursare trebuie să includă următoarele documente justificative:

- Cererea de rambursare a cheltuielilor;
- Ordinele de plată pentru plata integrală a facturilor și extrasele de cont aferente;
- Documente care atestă înregistrarea în contabilitate a operațiunilor cuprinse în cererea de rambursare sau documentele justificative care stau la baza înregistrărilor în contabilitate, după caz, astfel:

a. Pentru contractele de lucrări:

- Contractele încheiate de beneficiar pentru executarea lucrărilor;
- Facturile;
- Situațiile de plată pentru lucrările executate aferente fiecărei facturi;
- Autorizația de construire;
- Acordul/avizul ISC;
- Autorizația dirigintelui de șantier;
- Garanția de bună execuție pentru lucrări;
- Procesul verbal de predare primire a amplasamentului și a bornelor de repere;
- Programul de urmărire și control al calității lucrărilor;
- Procesele verbale pe faze determinate;
- Procesele verbale de recepție la terminarea lucrărilor, însoțite de certificatul de audit energetic aferent, după caz.

b. Pentru contractele de furnizare echipamente:

- Contractele încheiate de beneficiar;
- Facturile;
- Declarație de conformitate și certificat de garanție;
- Declarațiile vamale (pentru bunuri de import), din alte țări decât cele membre UE;
- Procesele verbale de recepție;
- Procesele verbale de punere în funcțiune (se atașează la cererea de rambursare), după caz;

c. Pentru contractele de servicii:

- Contractele încheiate de beneficiar și devizele financiare (dacă este cazul);
- Facturile;
- Garanția de bună execuție;
- Procesele verbale de predare-primire;
- Rapoartele de activitate, după caz.

d. Extrasele de cont trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- să fie datate de bancă/trezorerie și emise pentru beneficiarul finanțării;
- să ateste, valoric și ca dată, efectuarea plăților din documentul/documentele de plată corespondente;
- să poată fi identificat în mod cert numărul facturii achitate;
- numele, contul și banca beneficiarului plății corespund cu datele din contractul de achiziții sau din adresa furnizorului privind contul bancar al acestuia.

Termenul de verificare a dosarului cererii de rambursare este de 20 de zile de la data depunerii acestuia la administratorul Programului.

În procesul de verificare a dosarului cererii de rambursare, beneficiarul este obligat ca în termen de 5 zile să răspundă oricărei clarificări solicitate de administratorul Programului. Până la primirea răspunsului din partea beneficiarului, termenul de verificare a cererii de rambursare se suspendă. Nedepunerea de către beneficiar a documentelor sau clarificărilor solicitate, în termenul prevăzut la acest alineat, atrage respingerea parțială sau totală, după caz, a cererii de rambursare.

Cererea de rambursare finală va cuprinde cheltuielile eligibile efectuate în perioada de implementare a proiectului, ultima tranșă de plată urmând a fi plătită după prezentarea în original și în copie a autorizației de funcționare.

Beneficiarul va efectua plata cheltuielilor eligibile numai prin transfer bancar.

ATENȚIE!

Nu vor fi considerate eligibile cheltuielile efectuate în numerar sau prin altă modalitate de plată decât prin transfer bancar.

Pentru plățile în alte valute aferente cheltuielilor eligibile efectuate de beneficiar, administratorul Programului va rambursa contravaloarea în lei a acestora la cursul BNR din ziua plății.

Administratorul Programului va verifica realitatea, legalitatea și conformitatea cheltuielilor efectuate de beneficiar, după primirea cererii de rambursare. Verificarea se face pe baza documentației solicitate ce însoțește cererea de rambursare. Beneficiarul va aplica mențiunea «*Conform cu originalul*» și va semna pe copiile documentelor suport/justificative, ce însoțesc cererea de rambursare.

Pe perioada de implementare a proiectului administratorul Programului, prin personalul desemnat va efectua cel puțin o vizită la fața locului la prima cerere de rambursare și o vizită la cererea finală de rambursare. În urma efectuării vizitelor la fața locului se va întocmi un proces verbal de constatare, semnat de ambele părți, care se va atașa cererii de rambursare verificate.

Ultima tranșă de plată se decontează după obținerea autorizațiilor de funcționare pentru investiția realizată.

La finalizarea investiției, beneficiarul este obligat să solicite prezența reprezentanților ANZM la locul implementării proiectului. În urma verificării în teren se întocmește un proces - verbal de constatare care se atașează la documentația ultimei cereri de rambursare.

Dosarul cererii de rambursare trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în *Instrucțiuni privind rambursarea și plata cheltuielilor*, care se regăsesc pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro, în secțiunea Programe de investiții.

Capitolul 4. INFORMAȚII UTILE

Personalul ANZM vă stă la dispoziție de luni până joi între orele 8:30 și 17:00, iar vineri între orele 8:30 și 14:30 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a Programului, dar și pentru a primi propunerile și/sau sesizările dumneavoastră privind derularea Programului.

Datele de contact ale instituției sunt:

Adresa: Str. Runc, nr. 23, Vatra Dornei, județul Suceava, codul postal 725700;

Telefon: [+4-023-037-50-36](tel:+40230375036) sau [+4 0722-314-593](tel:+40722314593)

Fax: +4-023-037-50-36

Adresa e-mail: secretariat@azm.gov.ro

Site web: www.azm.gov.ro

Facebook: [Agenția Națională a Zonei Montane](#)

Documentele utile se regăsesc pe pagina de internet a ANZM, www.azm.gov.ro, în secțiunea Programe de investiții.